Osnove mikroprocesorske elektronike

doc. dr. Marko Jankovec

Prekinitve

Kaj je to prekinitev (interrupt)?

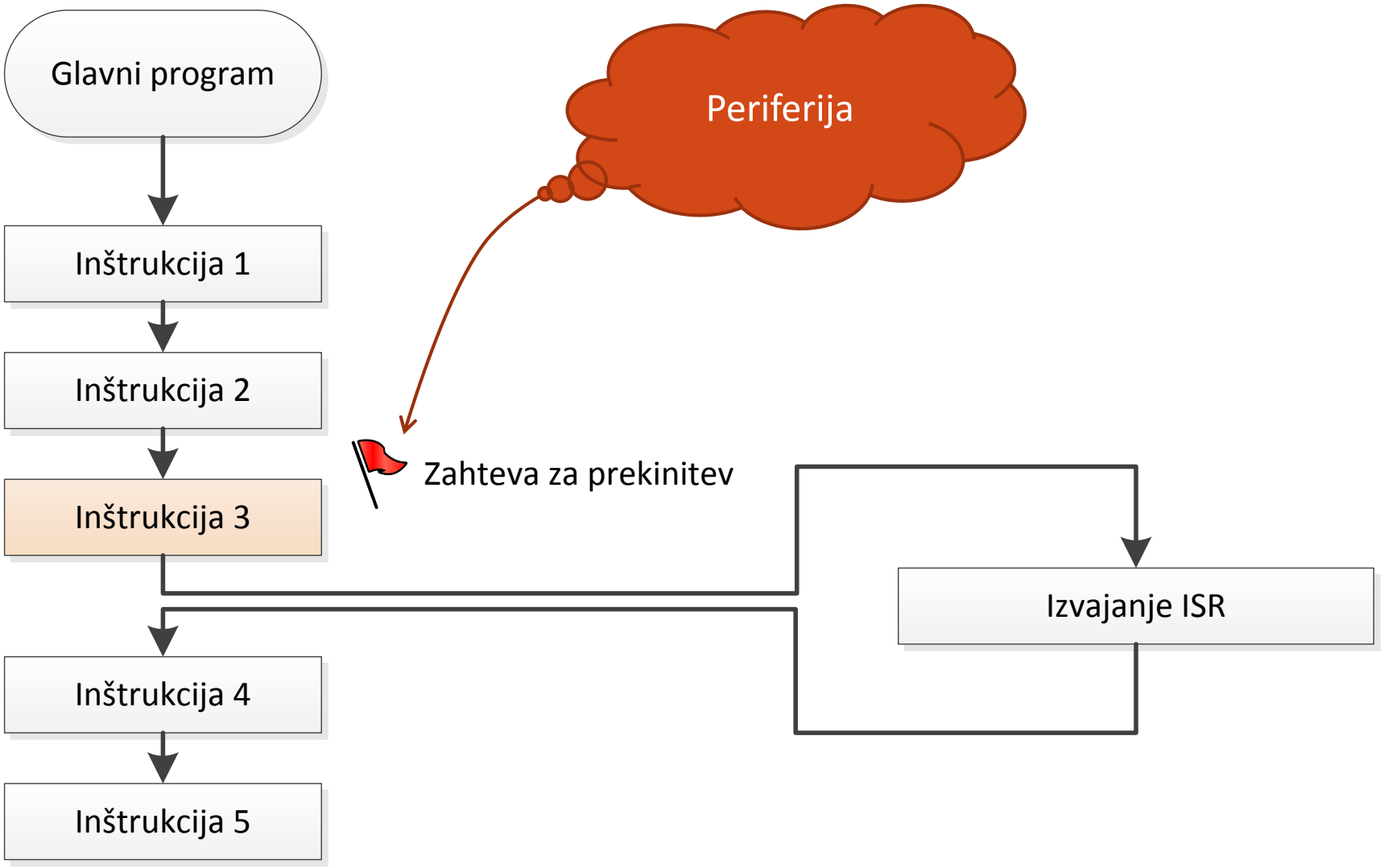

Pozivanje (polling) in prekinitve (interrupts)

Pozivanje (polling)

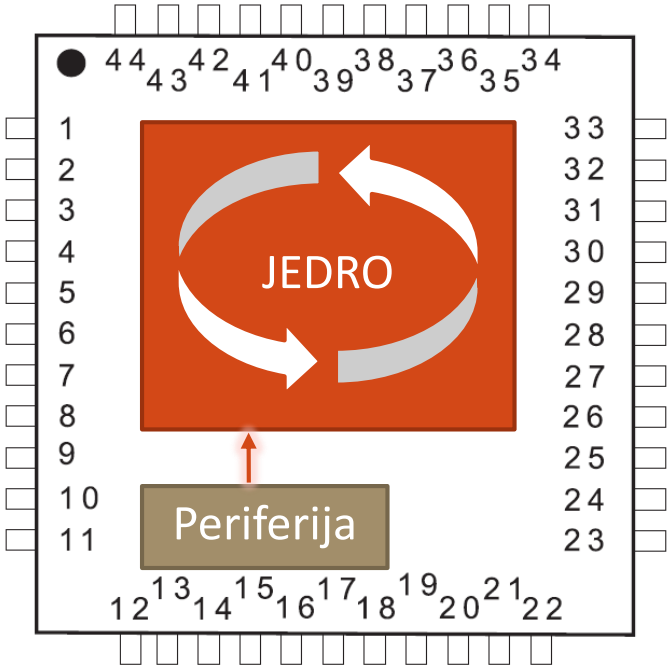

Prekinitve (interrupts)

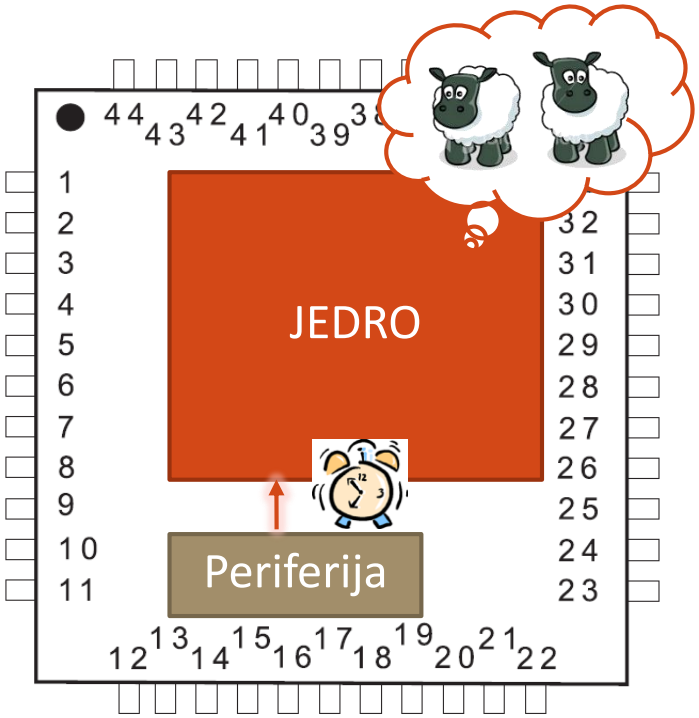

Omogočanje in indikacija prekinitev (primer WDT)

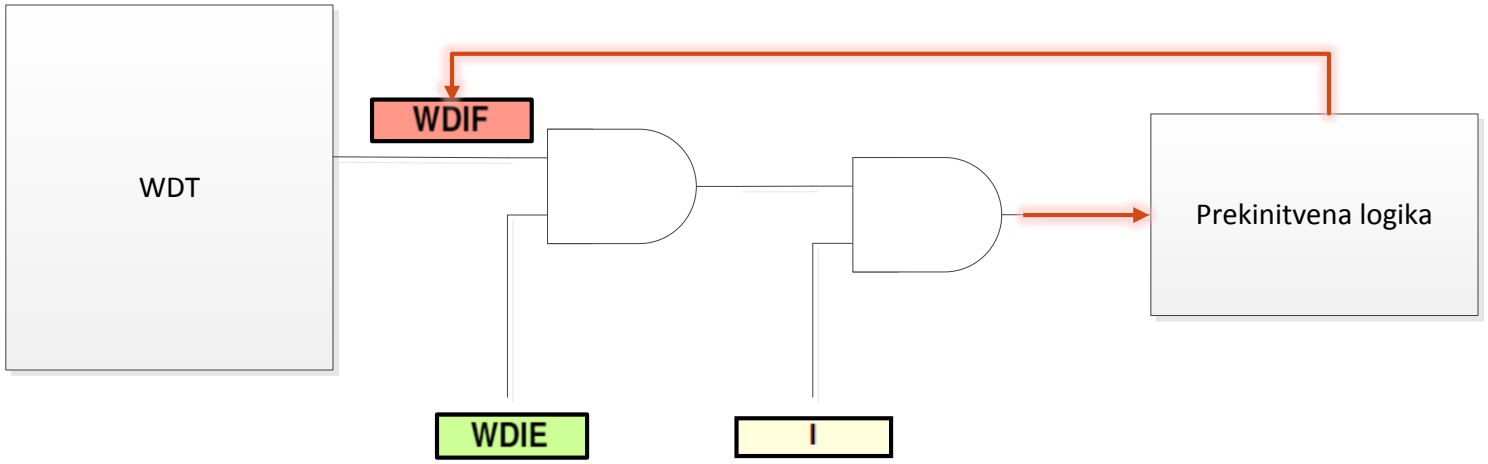

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
(0x60)	WDIF	WDIE	WDP3	WDCE	WDE	WDP2	WDP1	WDP0	WDTCSR
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	X	0	0	0	

0x3F (0x5F)	I	T	H	S	V	N	Z	C	SREG
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

Sklad (Stack)

Word	Program Memory
000	.....
001	push r15
002	push r22
003	nop
004	nop
005	nop
006	.....
007	.....
008	.....

Slice of SRAM space

0060	0061	0062	0063	0064	0065	0066	0067
0068	0069	006A	006B	006C	006D	006E	006F
0070	0071	0072	0073	0074	0075	0076	0077
0078	0079	007A	007B	007C	007D	007E	007F
							47
0080	0081	0082	0083				

Word	Program Memory
000	.....
001	pop r22
002	pop r15
003	nop
004	nop
005	nop
006	.....
007	.....
008	.....

General Purpose Registers							
R0		R8		R16		R24	
R1		R9		R17		R25	
R2		R10		R18		R26 (X_L)	
R3		R11		R19		R27 (X_H)	
R4		R12		R20		R28 (Y_L)	
R5		R13		R21		R29 (Y_H)	
R6		R14		R22	A3	R30 (Z_L)	
R7		R15	47	R23		R31 (Z_H)	

Stack Pointer
$007F

Program Counter
00000001

Microschematic

Prekinitveni vektorji

PRIORITETA IZVAJANJA

Naslov	Vektor	Vir
0x0000	RESET	Zunanji RESET, POR, BOR, WDT RESET, JTAG RESET
0x0002	EXT_INT0	Zunanja prekinitev 0
0x0004	EXT_INT1	Zunanja prekinitev 1
0x0006	EXT_INT2	Zunanja prekinitev 2
0x0008	PCINT0	Prekinitev ob spremembi stanja pina na PORTA
0x000A	PCINT1	Prekinitev ob spremembi stanja pina na PORTB
0x000C	PCINT2	Prekinitev ob spremembi stanja pina na PORTC
0x000E	PCINT3	Prekinitev ob spremembi stanja pina na PORTD
0x0010	WDT	Prekinitev WDT
0x0012	TIMER2_COMPA	Prekinitev TC2 ob dogodku COMPARE MATCH A
0x0014	TIMER2_COMPB	Prekinitev TC2 ob dogodku COMPARE MATCH B
…	…	…

Primer vsebine programskega pomnilnika

```
0x0000      jmp  0x003E    ;RESET
0x0002      jmp  0x????    ;INT0
…           …
0x003A      jmp  0x????    ;USART1 UDRE
0x003C      jmp  0x????    ;USART1 TXC

0x003E      ldi  r16, high(RAMEND)
0x003F      out  SPH, r16
0x0040      ldi  r16, low(RAMEND)
0x0041      out  SPL, r16
0x0042      sei
…                 …
```

Podroben potek izvajanja prekinitve

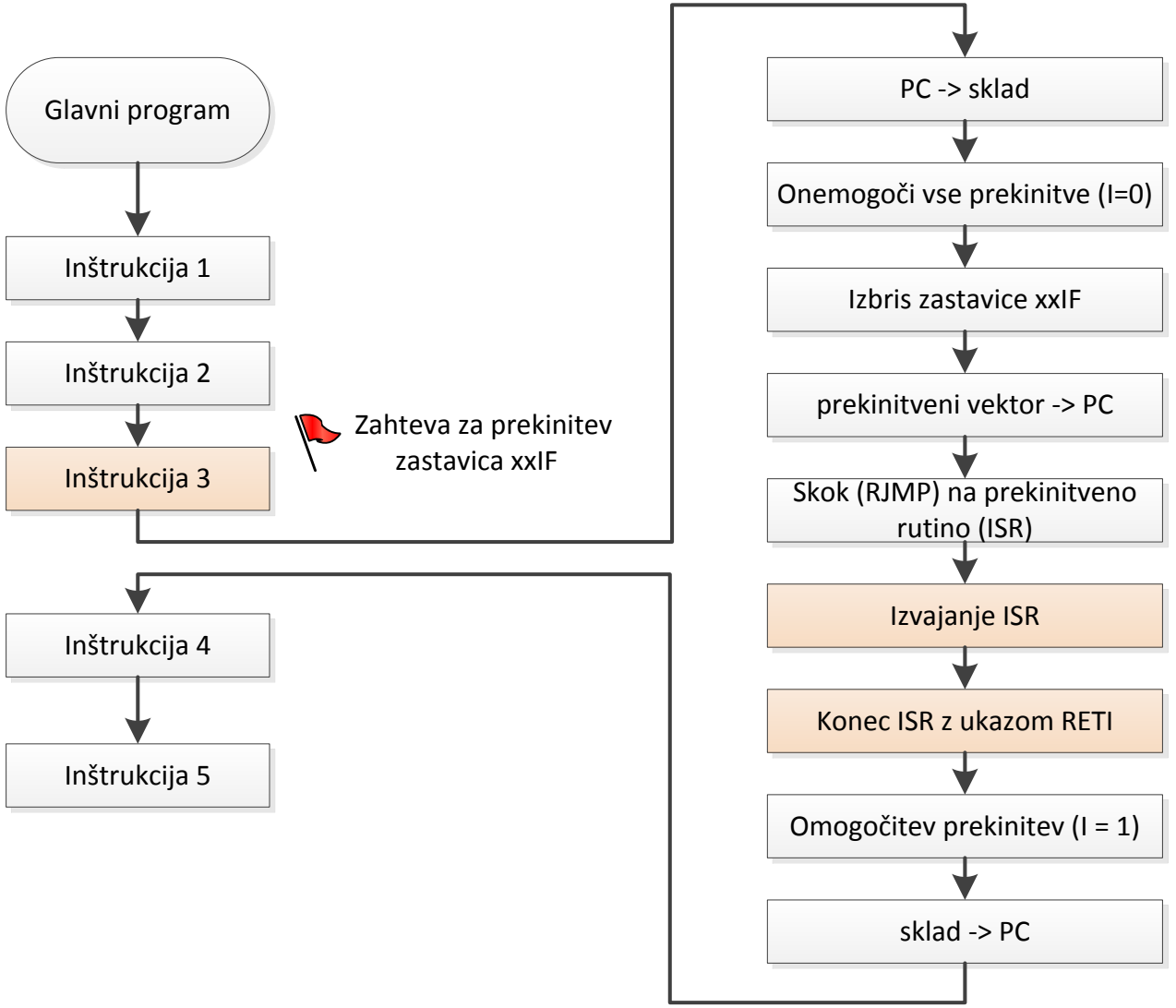

Primer prekinitve

```
 ldi R16, 0xFF
loop:
 dec R16
 brne loop
 …
```

ISR

```
 in R0, PIND
 cpi R0,0x00
 brne konec
 out PORTB,0xFF
konec:
 reti
```

Vpliva na zastavico „z“

Vrednost zastavice „z“ ni prava

Ali:

- V ISR ne uporabljati inštrukcij, ki vplivajo na SREG
- Shraniti SREG začasno na sklad

Latenca prekinitev

- Čas od zahteve za prekinitev do izvedbe koristnega dela ISR:
  - Izvedba trenutne inštrukcije, ki se prekine (1 .. 2 cikla)
  - 5 ciklov za skok na prekinitveno rutino
  - Shranitev registrov na sklad
    - Samo za SREG potrebujemo 5 ciklov

```
push R0      ;2 cikla
in R0,SREG   ;1 cikel
push R0      ;2 cikla
```

Brisanje zastavic xxIF

- zastavice xxIF lahko zbrišemo programsko tako, da vanjo napišemo logično „1“
  - zato, da za izbris zastavice ni potrebnega maskiranja
  - izvede se v enem ciklu (True read-while-write operation)

```
WDTCSR=0X80;
```

```
ldi R16, 0x80
sts WDTCSR, R16
```

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
(0x60)	WDIF	WDIE	WDP3	WDCE	WDE	WDP2	WDP1	WDP0	WDTCSR
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	X	0	0	0	

Neželeno brisanje zastavic xxIF

- Maskiranje
  - Sprememba enega bita v registru
  - Zastavico xxIF brišemo, če vpišemo logično „1“

```
WDTCSR|=0X10;
```

```
lds R16, WDTCSR
ori R16,0x10   ;postavi 4 bit (WDCE)
sts WDTCSR, R16
```

WDT postavi zastavico za prekinitev WDIF

Tukaj bi jo nevede zbrisali

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
(0x60)	WDIF	WDIE	WDP3	WDCE	WDE	WDP2	WDP1	WDP0	WDTCSR
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	X	0	0	0	

Rešitev neželenega brisanja zastavic xxIF

```
char x;
x = WDTCSR;
x |= 0x10;
x &= ~0x80;
WDTCSR = x;
```

WDT je postavil zastavico za prekinitev WDIF.

```
lds R16, WDTCSR
ori R16,0x10  ;postavi 4 bit (WDCE)
andi R16,0x7F ;izbriši 7 bit (WDIF)
sts WDTCSR, R16
…
```

Tukaj jo ne zbrišemo.

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
(0x60)	WDIF	WDIE	WDP3	WDCE	WDE	WDP2	WDP1	WDP0	WDTCSR
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	X	0	0	0	

Zakaj onemogočiti vse prekinitve?

- Če gre za časovno kritično operacijo, ki se je ne sme prekiniti
- Nastavljanje perifernih enot lahko proži neželene zahteve po prekinitvi
- Ob branju/pisanju 16-bitnih I/O registrov
  - za branje/pisanje vrednosti potrebujemo dva urina cikla
  - vmes se vrednost registra ne sme spremeniti (race condition)

Primer: pisanje v register WDTCSR

- Najprej vpišemo WDCE=1, ostale 0
- Nato moramo vsaj v času 4 urinih ciklov vpisati vsebino

```
unsigned char sreg;
sreg = SREG;  //shrani vrednost SREG
cli();     //onemogoči prekinitve
WDTCSR = 0x10; //postavi bit WDCE
WDTCST= 0x29; //vpiši želeno vsebino registra
SREG = sreg;  //omogoči prekinitve, če so bile že prej omogočene
```

```
ldi    r16, 0x10      ; postavi WDCE
ldi    r17, 0x29      ; želena vsebina registra, 1 cikel
in     r18,SREG       ; shrani SREG (zastavico I)
cli                   ; onemogoči prekinitve
sts    WDTCSR, r16    ; vpiši vsebino, 2 cikla
sts    WDTCSR, r17    ; vpiši vsebino, 2 cikla
out    SREG,r18       ; naloži nazaj vsebino SREG
```

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
(0x60)	WDIF	WDIE	WDP3	WDCE	WDE	WDP2	WDP1	WDP0	WDTCSR

Sprememba načina delovanja zunanje prekinitve

```
unsigned char sreg;
sreg = SREG;  //shrani vrednost SREG
cli();     //onemogoči prekinitve
EICFRA = 0x02; //nastavi drug način proženja
EIFR = 0x01; //če se je sprožila zahteva za prekinitev, pobriši IF
SREG = sreg;  //omogoči prekinitve, če so bile že prej omogočene
```

```
in     r18,SREG       ; shrani vrednost SREG
cli                   ; onemogoči prekinitve
ldi    r16, 0x02      ; ISC00=1 in ISC01=1 (rising edge)
out    EICRA, r16     ; vpiši vsebino v EICRA
ldi    r16, 0x01      ; INTF0 = 1 (pobriši zastavico)
out    EIFR, r16      ; vpiši vsebino v EIFR
out    SREG,r18       ; naloži nazaj vsebino SREG
```

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
(0x69)	–	–	ISC21	ISC20	ISC11	ISC10	ISC01	ISC00	EICRA
Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
0x1C (0x3C)	–	–	–	–	–	INTF2	INTF1	IINTF0	EIFR

Branje vrednosti 16-bitnega števca TCNT1

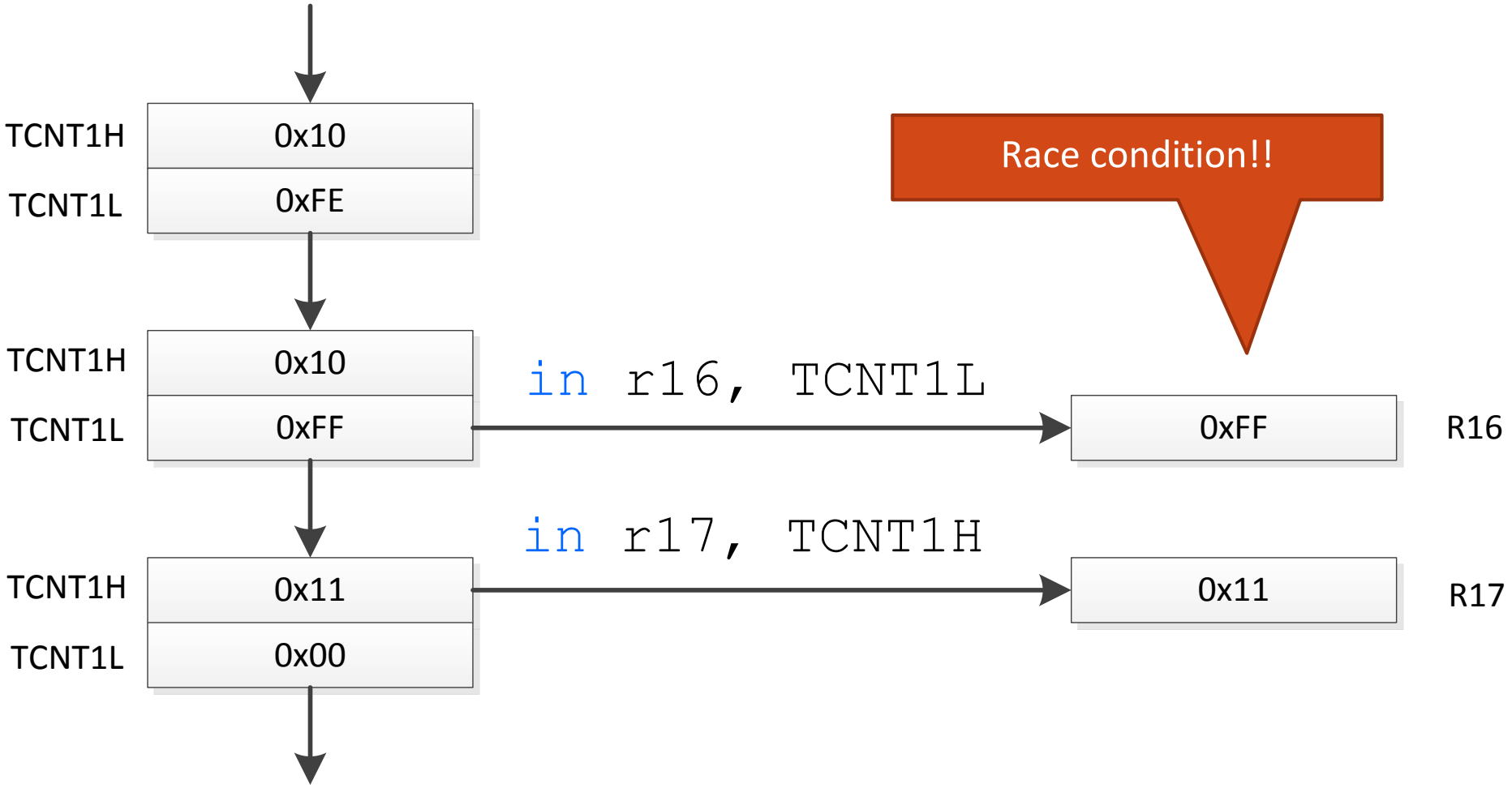

Branje vrednosti 16-bitnega števca TCNT1

```
unsigned char sreg;
unsigned int count;
sreg = SREG;  //shrani vrednost SREG
cli();     //onemogoči prekinitve
i=TCNT1;
SREG = sreg;  //omogoči prekinitve, če so bile že prej omogočene
```

```
in    r18,SREG     ; shrani vrednost SREG
cli                ; onemogoči prekinitve
in    r16, TCNT1L  ; preberi spodnji byte
in    r17, TCNT1H  ; preberi zgornji byte
out   SREG,r18     ; naloži nazaj vsebino SREG
```